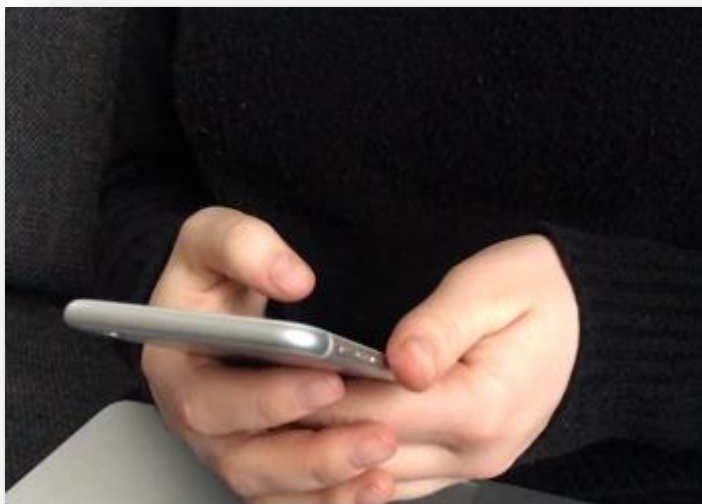

Hjælp til ofre for hævnporno

Dette hæfte henvender sig til offentligt ansatte, og skal ses som en guide til handling, når en person udsættes for hævnporno.

Hæftet er lavet ud fra rapporten *"Hjælp til ofre for hævnporno og uddannelse af ressourcepersoner"*, som er udarbejdet af Jesper Koppel og Tijana Paludan Duus i 2017.

Med støtte fra offerfonden.dk

Definition

Hævnporno defineres som deling af billeder på nettet uden samtykke. Der er tale om stillbilleder eller video af private eller intime situationer, der deles uden den medvirkendes tilladelse. Hvornår et billede er intimt afhænger af konteksten og ofte af graden af nøgenhed. Deling af billeder kan også forekomme i forbindelse med mobning.

Det kan være strafbart at dele billeder af andre uden deres tilladelse. Særligt alvorligt er det, hvis de personer som optræder på billederne er under 18 år. Afhængigt af om man er over eller under 18 år, overtrædes følgende paragraffer i straffeloven: § 235 om børnepornografi og §232 om blufærdighedskrænkelse, §264d om videregivelse af private billeder m.v. + regler i persondataloven.

Ofre kan reagere forskelligt - voldsomt, angstfyldt og med konsekvenser for deres sociale liv alene på baggrund af et relativt uskyldigt nøgenbillede uden et seksuelt indhold. Der er ofre som er fotograferet i undertøj eller bikini, som har en meget alvorlig reaktion på deling af billedet, på trods af, at offeret ikke kan identificeres. Der er dog en tendens til, at jo mere intimt og seksuelt indholdet er på billedet, jo mere alvorlig bliver offerets reaktion. Kan offeret identificeres med navn, bliver denne ekstraordinært påvirket.

Ofrene har ofte vanskeligt ved at udholde og gennemleve situationen alene. Adskillige af de unge har ikke lyst til at involvere forældre, venner eller undervisere, men går alene rundt med kaotiske følelser af skam og skyld. Hvis den unge har et solidt og velfunderet netværk, er det betydeligt nemmere for den unge at få målrettet hjælp. Er den unge socialt udsat, er det tilsvarende vanskeligere at involvere omgivelserne og få kontakt til voksne som kan bistå med den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt.

Hvornår er billeder private eller intime?

- Billeder der viser personen i en privat eller intim situation. Typisk vil billederne indeholde et seksuelt forhold, men det kan også være fest-, strand- eller sportsbilleder, hvor personen vises med en grad af nøgenhed eller i en konkret seksuel situation. Det kan også bare være billeder med et pinligt indhold eller billeder, hvor personen er beruset og kysser med andre.
- Billeder med et privat eller intimt indhold, som personen selv har medvirket til at optage, men som efterfølgende bliver delt uden at den medvirkende person har givet samtykke.
- Billeder der er tegnet/skrevet på og som dermed viser personen på en krænkende måde. Billeder der rummer private eller intime oplysninger.

Den særlige underretningspligt

Den særlig underretningspligt for offentlige ansatte, går forud for tavshedspligten. De som er underlagt den særlige underretningspligt er forpligtet til at kontakte myndighederne, hvis de f.eks. får viden om et strafbart forhold. I hjælpearbejdet er den særlige underretningspligt problematisk, fordi unge, som har fået delt et billede ofte ønsker at benytte sig af den ansattes tavshedspligt. Den ansatte kan ikke bruge tavshedspligten, hvis der er tale om strafbar billeddeling.

Hævnporno kan opdeles i 4 niveauer, hvor alvorsgraden afspejles

Niveau 1. Ofret reagerer uden særlig behov for hjælp

Billedet er enten med undertøj, bikini og/eller uden genkendeligt ansigt, men kan være billeder med forskellig grad af nøgenhed. Der er tale om en krænkelse, men i begrænset grad. Ofret har behov for målrettet, men kortvarig hjælp. Ressourcepersoner kan umiddelbart støtte ofret og hjælpe til en normalisering af situationen med omsorg og udredning af lokale forhold. Hjælpeforanstaltningerne er i form af en eller få støttende samtaler og altid kortvarigt.

Niveau 2. Ofret reagerer med behov for hjælp

Billedet er med nøgne dele af kroppen og kan både være med og uden genkendeligt ansigt. Der er tale om en krænkelse, men i begrænset grad og der er ikke umiddelbart tale om en straffelovsovertrædelse. Ressourcepersonerne yder øjeblikkelig målrettet hjælp for at normalisere situationen og berolige ofret med omsorg og udredning af lokale forhold. Ofret ønsker hjælp fra resourcepersoner, men ikke nødvendigvis fra forældre og venner. Hjælpeforanstaltninger forløber over en kort afgrænset periode og kan omfatte kontakt til medieplatforme for at få fjernet billeder, kontakt til politiets resourceperson med forespørgsel om visitation og rådgivende samtaler. Tilbud om konfliktmægling kan overvejes

Niveau 3. Ofret reagerer ude af kontrol med større eller mindre grad af panik

Billedet er et nøgenbillede med ansigt og ofret kan genkendes. Ressourcepersonerne yder øjeblikkelig målrettet hjælp, og det er nødvendigt at normalisere situationen og berolige ofret med omsorgsfulde samtaler. Det er nødvendigt at kontakte passive krænkere (i det omfang det er muligt) og medieplatforme, som deler billederne. Politiet afgør i hvilket omfang og hvordan billederne skal slettes fra forskellige platforme af hensyn til bevissikring. Spørgsmål vedr. politianmeldelse skal altid vurderes ved kontakt til en politiressourceperson. Hjælpeforanstaltninger forløber over en længere periode, hvor resourcepersonerne udover støttende samtaler også har jævnlig kontakt med andre resourcepersoner på undervisningsinstitutionen/politiet. Tilbud om konfliktmægling bør overvejes.

Niveau 4. Ofret reagerer voldsomt og har stort behov for støtte fra ressourcepersoner

Billedet er et nøgenbillede eller et billede med erotisk eller pornografisk motiv af ofret med ansigt og eventuel fuld identitet og ofret kan genkendes. Der er tale om et omfattende hævnmotiv, måske suppleret af trusler. Billedet kræver politianmeldelse og øjeblikkelig kontakt til medieplatforme med ønske om at få fjernet billederne. Politiet afgør i hvilket omfang og hvordan billederne skal slettes fra forskellige platforme af hensyn til bevissikring. Ofret er ude af i stand til at håndtere situationen, og ofret har i en længere periode behov for hjælp fra ressourcepersoner med omsorgsfulde og støttende samtaler understøttet af eventuel psykolog, advokat m.v. Tilbud om konfliktmægling kan overveje.

Hvor skal du henvende dig, hvis du har brug for hjælp?

SSP konsulent og koordinator, UngNorddjurs, Norddjurs Kommune, Keld Kristensen tlf.: 20252838

Hvis den krænkede er under 18 år:

Kan I henvende jer til Red Barnet <https://redbarnet.dk/nyheder/red-barnet-oeger-indsatsen-for-unge-der-krænkes-paa-nettet>

Telefonisk rådgivning er åben tirsdag og torsdag fra kl. 14-16, og telefonnummeret er 2927 0101

Hvis den krænkede er over 18 år:

Offerrådgivningen tlf.: 72 58 66 00

Opsøg Red barnets onlinerådgivning "Slet det" <http://www.sikkerchat.dk/da-DK/Slet-det.aspx>

Kontakt politiet på 114, hvis du vurderer, at det er nødvendigt.

Hvis I har spørgsmål til denne guide eller ønsker at rekvirere hele rapporten "*Hjælp til ofre for hævnporno og uddannelse af ressourcepersoner*", som er udarbejdet af Jesper Koppel og Tijana Paludan Duus i 2017, er I velkomne til at rette henvendelse til: Keld Kristensen, kk@ungnorddjurs.dk